

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 473/2021-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej [REDACTED], [REDACTED], proti postupu Okresného súdu Námestovo v konaní sp. zn. 10C/172/2014 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Námestovo v konaní sp. zn. 10C/172/2014 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadosťučinenie **600 eur**, ktoré **je** Okresný súd Námestovo **povinný** zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Okresný súd Námestovo **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **460,90 eur** a zaplatiť ich jej právnej zástupkyňi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v civilnom spore. Okrem toho sťažovateľka žiada, aby jej ústavný priznal finančné zadosťučinenie 600 eur a náhradu trov konania.

II.

2. Sťažovateľka sa žalobou z decembra 2014 domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku. Po vyjadrení žalovaného bolo vo februári 2015 rozhodnuté o námietke miestnej nepríslušnosti. Sťažovateľka bola následne až v apríli 2016 vyzvaná na zaplatenie súdneho poplatku, ktorý nezaplatila a okresný súd v júni 2016 konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil. Toto uznesenie bolo odvolacím súdom v decembri 2016 zrušené, no okresný súd ďalej v konaní nepostupoval a nedošlo k nariadeniu pojednávania. Vec bola v tom čase pridelená viacerým sudcom, no až tretia sudkyňa, ktorá v októbri 2020 začala vo veci konať a krátko na to, na pojednávaní 10. marca 2021 rozhodla rozsudkom, proti ktorému podal žalovaný odvolanie a spis bol predložený krajskému súdu 21. júla 2021.

III.

3. Sťažovateľka považuje dĺžku konania za neprimeranú. Zvýrazňuje nečinnosť okresného súdu od júna 2016 do októbra 2020, a to v konaní, ktoré nie je skutkovo či právne náročné a v ktorom nijak neprispela k prieťahom v konaní.

4. Okresný súd sa k ústavnej sťažnosti vyjadril tak, že je toho názoru, že v konaní vznikli prieťahy až od marca 2017, najmä z dôvodu, že v priebehu konania došlo k opakovanému prideleniu veci sudcom. Ďalej poukázal aj na to, že išlo o obdobie, keď boli prijaté opatrenia v súvislosti s epidemickou situáciou, a sudca, ktorému bola vec pridelená, upozornil na nemožnosť plynulého vybavovania vecí bez prieťahov. Zdôraznil, že sťažovateľka podala sťažnosť na prieťahy v konaní až vo februári 2021, pričom do tejto doby žiadnym spôsobom neupozornila súd na jeho nečinnosť. Čo sa týka významu veci pre sťažovateľku, okresný súd poukázal na to, že sťažovateľka sa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku, na základe ktorého však nedošlo k exekúcii sťažovateľky.

IV.

5. Pri rozhodovaní o sťažnostiach pre porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote ústavný súd vychádza z toho, že ich účelom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu a k odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (III. ÚS 171/20). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu: právnú a faktickú zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na predmet sporu a jeho význam pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

6. Čo sa týka zložitosti veci, treba uviesť, že vec bola skutkovo celkom jednoduchá, keďže sťažovateľkou tvrdený skutkový stav vyplýval z listinných dôkazov. Rovnako nemožno dospieť k tomu, že by vec bola právne zložitá. Posudzovanie žalôb o zrušenie rozhodcovského rozsudku je bežnou súčasťou rozhodovacej praxe okresných súdov. Čo sa týka správania sťažovateľky, je zrejmé, že sťažovateľka svojím konaním neprispela k okolnostiam, ktoré by mali nepriaznivý vplyv na dĺžku konania. Rozhodujúcim spôsobom sa na dĺžke konania odrazila najmä nečinnosť okresného súdu v období od júna 2016 do októbra 2020. Čo sa týka skutočností tvrdených okresným súdom, že viackrát došlo

k prerozdeleniu spisov z dôvodu zmeny zákonného sudcu, treba uviesť, že systémové zlyhania pri správe súdnictva bez ohľadu na to, ktorý zo štátnych orgánov za ne zodpovedá, nemôžu byť dôvodom zmarenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a nezbavujú Slovenskú republiku zodpovednosti za prietahy (II. ÚS 481/2017). Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a ústavnej sťažnosti nie je pomenovanie príčin prietahov v konaní. Rovnako účelom ústavnej sťažnosti nie je dospieť k záveru, či príčiny majú objektívny alebo subjektívny charakter. Preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ústavnej sťažnosti sťažovateľky vyhovené a vyslovené, že postupom okresného súdu bolo porušené sťažovateľkou uvedené základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Cieľom finančného zadostučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade, v ktorom rozhodujúcim faktorom pri zistení porušenia základných práv sťažovateľky bola nečinnosť okresného súdu. S prihliadnutím na doterajšiu celkovú dĺžku konania, správanie sťažovateľky, význam sporu pre sťažovateľku a postup súdu bolo sťažovateľke podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadostučinenie 600 eur.

V.

8. Zistené porušenie základných práv sťažovateľky odôvodňuje to, aby jej okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli právnym zastúpením a ktorých výška 460,90 eur bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti 2 x 181,17 eur), čo spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 10,87 eur) predstavuje 384,08 eur a k čomu treba podľa § 18 ods. 3 vyhlášky pripočítať daň z pridanej hodnoty 76,82 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu